

Чланак примљен 21. септембра 2018.

Чланак прихваћен 5. новембра 2018.

Марија Голубовић*

Студент докторских студија

Филозофски факултет

Универзитет у Београду

An Introduction to Serbian Performing Arts Education (Critical Insights) / Увод у српску педагозију сценских уметности (критички осврти). Зборник резимеа, Евангелос Химонидес и Вера Миланковић (ур.), Лондон: iMerc, 2017, 191 стр. ISBN: 978-1-905351-32-9

Музичка педагогија представља основ без кога није могуће озбиљно приступити образовању кадрова различитих профила у домену музичких, а свакако и сценских уметности у ширем смислу. Педагогија се као наука непрестано развија, трагајући за што бољим и ефикаснијим начинима који би омогућили преношење и усвајање знања у различитим областима, па тако и у области музике. У српској средини осетан је био недостатак мултидисциплинарног приступа овој проблематици те је 1998. године, на иницијативу Vere Миланковић, тадашњег шефа Катедре за солфеђо Факултета музичке уметности у Београду, био покренут Педагошки форум чији је основни задатак био управо да попуни ту празнину. Као свестрана музичка личност, композитор, педагог и пијаниста, професор Миланковић је у том тренутку уочила потребу за оснивањем институције у оквиру које ће музички педагози и извођачи моћи да се сусрећу, размењују своја педагошка искуства и да представе нове идеје које се односе на унапређење рада са ученицима. Једна од значајних области којима се баве учесници Форума јесте и могућност примене музике у терапеутске сврхе то јест могућност стицања музичког образовања особа са посебним потребама. Форум, који се од тада редовно одржава сваке године, временом се развијао и ширио круг тема, те је 2008. године преименован у Педагошки форум сценских уметности. Данас Форум представља место окупљања педагога и извођача не само из области музике, већ из свих сценских уметности и има статус међународног интердисциплинарног стручно-уметничко-научног скупа.

У жељи да не само стручној, већ и широј заинтересованој јавности у земљи и иностранству представи обрађене теме и резултате истраживања, професор Вера Миланковић је у сарадњи са др Евангелосом Химонидесом¹ приредила двојезично српско-

*Ауторкина контакт адреса: masa.dj.golubovic@gmail.com

енглеско издање одабраних сажетака радова који су били презентовани или штампани у целини током вишедеценијског рада Форума. Посебно је значајна чињеница да је овај зборник сажетака објављен под патронатом SEMPRE (Society for Education, Music and Psychology Research) и трудом iMerc-a (International Music Research Centre). Сарадња приређивача са овим значајним институцијама и њихово старање да Зборник сажетака буде објављен као двојезично издање јасно су показали да је Форум стекао не само углед у земљи, већ је привукао пажњу и бројних иностраних колега, те им је овом публикацијом омогућено да се упознају са радом српских колега и њихових иностраних сарадника и гостију – учесника у раду Форума.

У Уводу зборника сажетака, објављеног под називом *Увод у српску педагогију сценских уметности (An Introduction to Serbian Performing Arts Education)*, Вера Миланковић је у кратким цртама представила рад Форума, а посебно је истакла и пригодне манифестације које га прате (концерти, драмске и музичке представе, представљање часописа и књига које су блиске тематици Форума). У пратећим манифестацијама активно учествују и студенти. Зборник је састављен од четрдесет осам одабраних сажетака различитог обима. Сажетци су груписани у десет тематских целина које представљају области заступљене у раду Форума: Историја музичке педагогије (History of Music Pedagogy) – четири текста; Српска народна традиција у педагогији (Serbian Folk Tradition in Pedagogy) – три текста; Музичка педагогија у пракси (Music Pedagogy in Practice) – шест текстова; Педагогија почетног музичког образовања (The Pedagogy of Initial Music Education) – осам текстова; Специјална едукација (Special Education) – четири текста; Педагогија клавира (Piano Pedagogy) – два текста; Извођаштво (Performance Practise) – четири текста; Психологија музике (Psychology of Music) – једанаест текстова; Музиколлингвистика (Music Linguistics) – четири прилога; Социологија музичке педагогије (Sociology of Music Pedagogy) – два сажетка. Овом приликом нећемо наводити појединачне наслове радова нити имена њихових аутора, али је већ из кратког прегледа тематских целина јасно да за неке области постоји веће интересовање учесника Форума те су стога и приређивачи одабрали већи број сажетака. Ту се посебно истичу Музичка педагогија у пракси, Педагогија почетног музичког образовања и Психологија музике.

Научни и стручни профил аутора објављених сажетака показује да су, осим професора и предавача са Факултета музичке уметности, у раду Форума активно учествовали и бројни наставници како основних, тако и нижих и средњих музичких школа, што јасно говори о њиховој потреби да међусобно размењују педагошка искуства стечена током практичног рада са ученицима. Запажена саопштења на Форуму имали су наставници не само београдских музичких школа („Др Војислав Вучковић“, „Коста Манојловић“, „Мокрањац“), већ и музичке школе „Владо Милошевић“ из Бање Луке. Ту су, затим, Школа за основно и средње образовање „Милан Петровић“, као и основна

¹ Institute of Education, University College of London.

школа „Дринка Павловић“ – обе из Београда. Православна школа „Свети Сава“ из Милвокија (Висконсин, САД) такође је, саопштењима свог наставника музике, значајно допринела раду Педагошког форума.

Од високошколских институција чији су наставници и сарадници својим стручним прилозима допринели успешном раду Педагошког форума поменућемо Факултет музичке уметности у Београду, Универзитет Корнел (Cornell University, USA), Православни богословски факултет (Београд), Монтгомери колеџ (Montgomery College, Maryland, USA), Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију (Београд), Академију умјетности (Бања Лука, РС), Музичку академију (Цетиње, Црна Гора), Факултет драмских уметности (Београд), Музичка академија (Сарајево, БиХ), Институт „Др Симо Милошевић“ (Игало, Црна Гора), Медицински факултет (Београд), Royal Conservatory (The Hague, Holland), Филозофски факултет (Ниш). У раду Форума учествовали су и сарадници Радио Београда. Посебно ваља истаћи да иностране колеге не пропуштају да учествују у раду Форума, те тако и у српску средину доносе своја педагошка искуства, чиме унапређују рад музичких педагога код нас.

Мада није великог обима, свега 191 страна, двојезични *Увод у српску педагогију сценских уметности* је, захваљујући старању приређивача – др Евангелоса Химонидеса и Вере Миланковић, представио широј публици, како домаћој тако и иностраној, степен развијености педагошког рада у домену сценских уметности, а посебно у области музичке педагогије у српској средини. Поједини прилози баве се и проучавањем утемељења и развоја педагошког рада у домену музичке педагогије код нас. Пажљива анализа сажетака представљених радова показује да постоје бројне нове могућности за интеркултурно разумевање; тако се отварају бројне могућности за размену искустава те рецепцију нових приступа у области не само музичког образовања у ужем смислу, већ и других сценских уметности код којих музика има важну улогу.